

מדינת ישראל משרד החינוך

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
אגף חינוך דרוזי וצ'רקסי
הפיקוח על הוראת היסטוריה

מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקויות למידה והפרעת קשב

12/07/2023

התאמות בדרכי היבחנות לתלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב במקצוע היסטוריה במגזר הדרוזי - חורף וקיץ תשפ"ד

התהליכים הנוגעים בהיבטים השונים בטיפול בתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב מצריכים התערבות וסיוע בתהליכי למידה, והם ביטוי לעידן שבו ההתערבות, הטיפול וההתקדמות של התלמיד קודמים לשימוש בהתאמות בדרכי היבחנות. לשם כך נדרשת התארגנות מערכתית ועבודת צוות סדירה בכל הקשור לטיפול בתלמידים אלו.

מסמך זה כולל שני חלקים

א) היערכות בית ספרית לתהליכים הנוגעים בטיפול בתלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב, המצריכים התערבות וסיוע בתהליכי למידה ובדיקת נחיצות והגשת בקשה למתן התאמות בדרכי היבחנות.
ב) הנחיות ליישום ההתאמות בדרכי היבחנות במועד חורף וקיץ תשפ"ד.

חלק א

היערכות, בדיקה ובקרה לקראת בחינות הבגרות (יש להתעדכן מידי שנה בחוזר הנהלים של אגף לקויות למידה):

התאמות בדרכי היבחנות לתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב נועדו לפצות על קשיים ממקור נוירולוגי, הגורמים להפרעת למידה שאינה מאפשרת את הבעת הידע הקיים. ההתאמות מאפשרות לתלמידים אלו לעקוף את תחומי הקושי ללא המגבלות הנובעות מהלקות ולתת ביטוי הולם לידיע שרכשו. יחד עם זאת, אם אובחנה אצל התלמיד לקות למידה, אין משתמע בהכרח, כי קיימת הפרעת למידה. מרבית התלמידים יצליחו ללמוד ולהתקדם ולהביע את ידיעותיהם בעזרת האסטרטגיות ודרכי פיצוי שרכשו ולא יזדקקו לשימוש בהתאמות בדרכי היבחנות.

כאשר המורה מזהה פערים בין הידע שהתלמיד רכש לבין יכולתו לבטא את הידע, חשוב לקיים היוועצות בצוות המקצועי ולתכנן עבור התלמיד תכנית התערבות שתאפשר למידה עצמאית באמצעות הקניית אסטרטגיות למידה, ארגון ותכנון.

מדינת ישראל משרד החינוך

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
אגף חינוך דרוזי וצ'רקסי
הפיקוח על הוראת היסטוריה

מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקויות למידה והפרעת קשב

אם לאחר ההתערבות שינון והתנסות עדיין עולה שאלה בדבר נחיצות ההתאמות בדרכי היבחנות, ניתן לבדוק זאת לאחר שקיימת הסכמה בצוות כי:

- קיים ידע בתחום הדעת
- השערת הצוות היא כי אין מקור אחר המעכב את הבעת הידע
- זוהו נקודות החוזק ואין בהם בכדי לסייע לתלמיד לעקוף את הקושי בהבעת הידע
- התלמיד עבר התערבות הכוללת משוב ובקרה ועדיין אינו מצליח להביע את ידיעותיו
- מבחן ללא התאמות אינו מאפשר את הבעת הידע

חלק ב

סמלי שאלונים בהוראת היסטוריה בחברה הדרוזית

מתווה ישן: 025261, 025361

מתווה חדש: בחירה בין השאלונים 025215 או 025225, ולמורחב 025361 בסיס 70% ו 025362 30%.
שאלונים לתלמידים אקסטרימיים: 025261, 025262 (בסיס 70%+30%) ולמורחב 025361, 025362 (בסיס 70%+30%)

אופן יישום הבחינה:

- שאלונים שמיושמים על גבי מחשב במערכת ה- i-Test עבור תלמידים זכאי התאמות: 025261 לקראת היבחנות במבחן ב- iTest קיימת חשיבות רבה לתרגול ולכן חובה על בית הספר לתרגל עם התלמידים את בחינות התרגול וההדמיה של מטי"ח על פי לוח הזמנים שמפרסם אגף הבחינות.
- שאר השאלונים* 025262, 025361, 025362, 025215, 025225 אינם מיושמים במערכת ה- i-Test

התאמות בדרכי היבחנות הקיימות במקצוע היסטוריה בחברה הדרוזית:

- התאמות המתייחסות לשינויים בתנאי הבחינה: הארכת זמן בשיעור 25%, הגדלת שאלון הבחינה.
- התאמות המתייחסות לשינויים בתנאי הבחינה, דרך ההצגה, במתן תגובה ובתוכן: הקראה/הכתבה עבור התלמידים שקבלו אישור מהועדה המחוזית בשאלונים שמיושמים במערכת ה- i-Test השמעה דרך מחשב והקלדה על גבי המחשב, בשאלונים שאינם מיושמים במערכת ה- i-Test התאמת הקראה ו/או הכתבה תתבצע על ידי גורם אנושי ניטראלי (בוחן מחברת ההשגחה).

*במידה ויחול שינוי באחד השאלונים שאופן היישום שלו יהי מתוקשב במערכת ה- i-Test תצא הודעה נוספת.

מדינת ישראל משרד החינוך

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
אגף חינוך דרוזי וצ'רקסי
הפיקוח על הוראת היסטוריה

מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקויות למידה והפרעת קשב

- **מבחן בע"פ:** התאמה זו קיימת בכל השאלונים עבור מי שקבל אישור מהועדה המחוזית, ההתאמה מיושמת על ידי מורה מקצוע שרשום במאגר בוחנים ומעריכים של המרב"ד ומאושר לבחון בעל פה ושאינו המורה של התלמיד ועמוד בקריטריונים של בוחנים בע"פ.
- **מבחן מותאם:** מבחן מותאם קיים בשאלונים של המתווה הישן 025261, 025361
- עבור תלמידים זכאי התאמות שקבלו אישור מהועדה המחוזית, בשאלונים שבמתווה החדש 025215 ו 025225 שמהווים 35% מהבחינה אין מבחן מותאם.

הנחיות למבחנים המותאמים

זהו מבחן מותאם לתלמידים עם הפרעת למידה ספציפית המקשה על התלמיד לענות על המבחן במלואו או הפוגעת באיכות התשובות. שאלון הבחינה המותאם הוא השאלון הרגיל וכולל שינויים בכללי המענה כגון הפחתת סעיף או הגדלת בחירה. התלמיד נדרש לענות לפי הוראת הבחינה המותאמת בין אם הבחינה מתבצעת במערכת ה- i-Test, או בחינה רגילה על גבי טופס הבחינה הרגיל המוגש לכלל התלמידים ובאותו חדר. **שימו לב! הבחירה בבחינה מותאמת לא תאפשר להפחית מחומר הלימוד לבחינה. לכן, תלמידים שאושרה להם היבחות במבחנים מותאמים במקצועות רבי מלל על ידי הוועדה המחוזית/במסגרת התכנית "מלקויות ללמידה", ילמדו את כל החומר הנדרש לבחינות הבגרות במהלך השנה.**

להלן פירוט ההנחיות לבחינה מותאמת על פי השאלונים הבאים 025261, 025361.

בשאלון 025261 בסיס 70%

<u>פרק הבחינה</u>	<u>כללי המענה לכלל התלמידים</u>	<u>כללי המענה לתלמידים שאושרה להם התאמה של מבחן מותאם</u>
1. היסטוריה של הדרוזים בימי הביניים	שאלה אחת מפרק ראשון 30 נ'	שאלה אחת מפרק ראשון 40 נ'
2. היסטוריה של האיסלאם	שאלה אחת מפרק שני 30 נ'	סעיף מפרק שני 20 נ'
3. השואה	שאלה אחת מפרק שלישי 20 נ'	סעיף מפרק שלישי 20 נ'
4. המאה העשרים	שאלה אחת מפרק רביעי או חמישי 20 נ'	סעיף אחד
5. היסטוריה של הדרוזים בעת החדשה		מפרק רביעי או חמישי 20 נ'

מדינת ישראל משרד החינוך

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
אגף חינוך דרוזי וצ'רקסי
הפיקוח על הוראת היסטוריה

מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקויות למידה והפרעת קשב

בשאלון 025361 מורחב 70%

<u>פרק הבחינה</u>	<u>כללי המענה לכלל התלמידים</u>	<u>כללי המענה לתלמידים שאושרה להם התאמה של מבחן מותאם</u>
1. הקדמה התרבותית וההשכלה בתקופות השונות בהיסטוריה הדרוזית	שאלה אחת מפרק ראשון 40 נ'	בחירת שלושה סעיפים משלושת השאלות של פרק ראשון, $3 \times 20 =$ 60 נ'.
2. המהפכה האמריקאית	שתי שאלות משני פרקים שונים מפרק שני ועד פרק רביעי, התלמיד יענה על 4 סעיפים במלואם, כל סעיף 15 נ', וכל שאלה 30 נ', $2 \times 30 = 60$ נ'	שני סעיפים משני פרקים שונים מפרק שני ועד פרק רביעי, כל סעיף $2 \times 20 = 40$ נ'
3. המהפכה הצרפתית		
4. טורקיה החדשה ומצרים		

ההתאמות שתאושרנה בוועדה (בית ספרית/מחוזית/ערר/ מערך מל"ל שבשפ"ח) עבור התלמיד, יהיו תקפות בהתאם למצוין באישור ובכפוף לנהלי האגף ללקויות למידה המתעדכנים מידי שנה. תוקף האישור הינו עד תום לימודיו של התלמיד בתיכון ועד גיל 25.

שימו לב – המתווה החדש מאפשר היבחנות במקצועות המח"ר בקיץ כיתה י'. בכיתות אלה נדרשת היערכות בית ספרית והגשה לועדת התאמות מחוזית **בינואר 2024**.

היבחנות במבחני בגרות פנימיים:

בבחינות הבגרות הפנימיות - עבור תלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב שאושרו להם ההתאמות בוועדה מחוזית/ במרכזי מל"ל - המבחנים הפנימיים יתקיימו בהתאם לנהלים ולאופן הביצוע בבחינות הבגרות החיצוניות.

קישורים:

[מסמך "יישום התאמות בדרכי היבחנות בבחינות הבגרות לתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב"](#)

[חוברת "מלקויות ללמידה- התוכנית המערכתית"](#)

[חוברת "מודל התגובה להתערבות"](#)

[אתר מפמ"ר](#)

מדינת ישראל משרד החינוך

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
אגף חינוך דרוזי וצ'רקסי
הפיקוח על הוראת היסטוריה

מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקוויות למידה והפרעת קשב

בהצלחה רבה!

ד"ר גיהאן פרהוד
מפמ"רית היסטוריה במגזר הדרוזי
אגף מורשת חברה ורוח-אגף דרוזי וצ'רקסי

הילה אהוד מורחיים
מפקחת, ממונה על מערך האבחון וההתאמות
אגף לקוויות למידה, שפ"י

יצירת קשר:

לכל שאלה בנוגע לאיתור, התערבות וטיפול בתלמידים עם לקוויות למידה והפרעת קשב, ניתן לפנות למדריכים המרכזים המחוזיים בתחום לקוויות למידה:

מחוז	שם המדריך/ה	כתובת ליצירת קשר
מחוז ת"א	גב' רחלי פריד, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	rachelifr@education.gov.il
מחוז מרכז	גב' חווה פלדמן, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	havafe@education.gov.il
מחוז צפון	גב' אדית ורדי מרכזת וועדות התאמה מחוזיות גב' דנה בן צבי, מדריכה מרכזת מחוזית	aditva@education.gov.il
מחוז חיפה	גב' רויטל לירן-חנוני, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	revitalha@education.gov.il
מחוז ירושלים + מנח"י	גב' אתי דבש, מרכזת ועדות התאמה מחוזיות גב' רויטל מאור, מדריכה מרכזת מחוזית	etidv@education.gov.il
מחוז דרום	גב' יונית סחייק, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	yonitsh@education.gov.il
מחוז חרדי	מר בנצי רבי, מדריך מרכז מחוזי	miryamso@education.gov.il
חינוך התיישבותי	גב' טל אשר, מדריכה מרכזת מחוזית ומרכזת וועדות התאמה מחוזיות	judiese@mchp.gov.il

במקרים חריגים בהם לא ניתן מענה מהמחוז ניתן לפנות למדריכות הארציות:

שם המדריכה	טלפון	מייל
ג'ואד דויק	0505216178	jawadw@education.gov.il
הילי שמיר	052-5987182	hillish@education.gov.il
נרית מאיר טל	052-5951787	niritmeirmaoz@gmail.com